

OKRASIĆ (26) *vb pf*

o jasne; w *inf* -a- (3) *OpecŻyw*, *Leop*, *BibRadz*, -ã- (3) *GliczKsiąż*, *Mącz*, *SkarKaz*. ◇ W *imp* a *pochylone*. ◇ W *pozolych formach* -ã- (11), a- (2); -a- *Leop*; -ã- : -a- *SkarŻyw* (9:1).

inf okrasieć (7). ◇ *praet* 2 *sg m* okrasieś (1). ◇ 3 *sg m* okrasiał (13). *f* okrasiała (1). ◇ 3 *pl m pers* okrasili (1). ◇ *imp* 2 *sg* okras (1). ◇ *con* 3 *sg f* by okrasiała (1). ◇ *part praet act* okrasiewszy (1).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVII – XVIII w.*

1. Ozdobić, upiększyć, uczynić wspaniałym; *decorare, ornare Vulg* [kogo (*Przen*) (7), *co* (18)] (25) : *Leop* 4.*Esdr* 15/54; Y rofkazał ziołom/ y drzewom/ áby náńienie ná záchowanie y rodzay fwoy wiecznie wypuřcáły [!]. Potym y wody okrasiał y nápełnił/ tworcá wřzego/ áby miáły fwe obywatéle *SkarŻyw* 259.

okrasieć czym (6): Twoje iałli fluffáło powłoką okrafitz/ ij wřfelkim obyczaiem dółtoynie pozłocitz. *OpecŻyw* 19; kołcioły okrafili bogactwy fweimi. *WróbŻółt* V8; *SkarŻyw* A3, 68, 397. *Cf Zwrot*.

Zwrot: »srebrem i złotem okrasieć« (1): Bowiem drzewo z láfá wřębuie robotá ręki rzemieřniczej *topore^m*: frebrem y złote^m okrasiał ie [*argento et auro decoravit illud*]: gwoźdzmi y młothámi zbił áby fie nierozwáliło. *Leop Ier* 10/4.

Szereg: »okrasieć i ozdobić« (1): Iufz moy oblubieniec [...] obręczámi złotemi [!] okraszył ręce moie/ y twarz moię nauřznicámi ozdobił/ y złotym odzienim pokrył mię. *SkarŻyw* 68.

Przen [kogo (7), *co* (10)] (17) : O barzo to flufzno nayuyřfemu panu bylo yřz tak przybytek fwoy [tj. *Pannę Najřwięřszą*] zwycznofzczy okrafzył y cznot napelnył. *PatKaz II* 48, 49v.

[*okrasieć czego* [= *czym*]: raczy iá [...] przyodziać iá [*duszę*] odzienim řzlachetnořci, raczy iá okrafzyćz wřzyřtkich cznot bořkich *ZabModl* 144.]

okrasieć kim, czym (6): *OpecŻyw* 189; a ktoriřby znieh mniey piękny był, aby fie tim więcey vczył, tak aby cznotą fwą mógł okrafieć řzkaradoć przyrodzoną. *BielŻyw* 49; *GliczKsiąż* P8; Przetho że nas Pan Chryřthus raczył ołobą fwą náwiedzić y okrasieć/ á ze [!] nas ná wiáre wezwał/ wezwawřły ořwiecił/ vpomina Prorok byřmy go chwálili. *Leop Ps* 91 *arg*; ále [*Pan Bóg*] grzech iego piękną męczeńfką krwią obmyć iemu dał/ y tą krolewfką řzárłatną řzátą okrasiał duřze iego *SkarŻyw* 440; *SkarKaz* 154a.

W porównaniu (1): Iako oblubienieć okrafil mie koroną pán buog/ a odzienim řprawiedliwořci przyobłół mię. *OpecŻyw* 189.

a) *Obdarować czymś* (6) : drugi [*gwoźdź z krzyřa řw.*] ná koronę Cefarfką włozony ieřt. [...] vczczona ieřt Helená/ áby Cefarzá okrasiała. y pořláłá Konřtantynowi koronę drogiemi kámięmi ozdobioną *SkarŻyw* 398.

okrasieć czym (4): Tacz zapráwdę oboia fortuna nad wřřytki ijné T. M. obłapiła/ ktorego ij pańřtwem dobrze znamienity^m/ ij vcřzynki niezlicźnych cznot krzeřciáńřkich okrafiała. *ForCnRWiet* Av; [*řw. Atanazy*] WE wřřyřtkich księgách fwoich y piřmách náuki wielkiey/ ktorymi kořcioł okrasiał y kácerřtwá woiował/ mocnym ieřt wyznawcą y obrońcą wiáry Troyce S. *SkarŻyw* 393. *Cf Zwrot*.

okrasieć czym [= *za pomocą czego*] (1): [*Duch řw.*] przeřřzał nyewynne yey [tj. *Marii*] poczáczye wbołthwyie řwym y okrafzył yá wřzechmocnořczyą fwą *PatKaz II* 66.

Zwrot: »dobrodziejstwem okrasić« (2): Gdyż on [...] [sprawiwłszy łaskawe serce W.K.M. ku mnie/ dobrodziejstwem W.K.M. znacznym raczył mię okraścić *BibRadz* *2; wieczna chwała y pokłon bądź tobie nieśmiertelny y wżechmocny Oycze/ [iż] [...] wielkimi dobrodziejstwami okraśiłeś dużę moię *SkarŻyw* 70.

b) *Polepszyć, podnieść wartość czegoś [czym] (3)* : Augere munus verbis, Dar słowy okraśić á wietłzi uczinić. *Mącz* 20b; [Św. *Wojciech*] zacne y z Krolmi krwią łpoione rodzice miał: ktorych on chwałę y łtan wielki świecki/ świętym y dziwnym żywotem łwoim duchownym okraśił/ y włławił. *SkarŻyw* 352; Ták wyłokie mieyłce y zacność łwoię uczcił Piotr/ y okraśił wielkimi cnotámi łwymi. *SkarŻyw* 597.

2. *Przyprawić potrawę do smaku; (in)ungere Cn [czym] (1)* : Kafza też z mąki ięczmienney z białym chlebem łuchym, Mlekiem á czukrem okrafiwłzi [omaściwłzy *SienHerb* 465b] włłokie⁸⁰ kopru przyfypuiącz/ na to ielt barzo dobra. *FalZioł* V 36v.

Synonimy: **1.** *ochędożyć, ozdobić, upiększyć;* **2.** *omaścić.*

Formacje współrdzenne cf KRASIĆ.

Cf **OKRASZENIE, OKRASZONY**

LWil (i KŁ)